ZOOM OUT
intersectionality and children's books

ZBIRKA OBEĆAVAJUĆIH PRAKSI

Inovativni pristupi književnosti za djecu i mlade kroz intersekcionalnost

Zbirka Obećavajućih Praksi
Koordinator Laboratorium Zmiany
Uz doprinos Artijoca, Udruge Mala filozofija, Udruge
SCOSSE - Soluzioni Comunicative Studi, Servizi Editoriali,
Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya

suradnici
Escola Joan Miró, Escola La Sínia, Fundacja Artem Silesiam
Promovere, Il Pungiglione, Osnovna škola Josip Pupačić

ZoomOut
2023-1-ES01-KA220-SCH-000155210

CC BY ND NC

SADRŽAJ

UVOD p. 4

OPIS KRITERIJA ZA ODABIR PRAKSI U ZBIRCI p. 6

STRUKTURA DOKUMENTA p. 7

ANGELETIN BICIKL p. 8
PROMICANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U OBRAZOVANJU (BEE) p. 9
BIBLIOBOSC p. 10
BOOKOPOLIS p. 12
COEDUCA p. 13
OPASNOST JEDNE PRIČE. KRITIČKA ANALIZA KLASIČNE DJEČJE KNJIŽEVNOSTI p. 15
FIT FOR DIVERSITY
Komplet kartica za pokretanje rasprave o intersekcionalnim pitanjima. p. 17
G-BOOK p. 18
ODRASTANJE UZ VRIJEDNOSTI PRIPOVIJEDANJA p. 19
INVISIBLE SPACE. Interaktivna izložba o invaliditetu p. 21
ČAROBNA MOĆ PRIČA p. 22
ČITANJE BEZ STEREOTIPA p. 23
REVIZIJA BAJKISS p. 24
STEP FORWARD. Korak naprijed p. 26
TRACE p. 28
SVIJET I JA p. 29
ŠTO JE LIJEPO? p. 30

UVOD

U sve povezanijem svijetu, poticanje razumijevanja i društvene pravednosti unutar raznolikih zajednica važnije je nego ikada. Ovaj dokument predstavlja sveobuhvatan pregled obećavajućih praksi proizašlih iz inovativnih projekata koji povezuju dječju književnost s principima podizanja svijesti o nejednakostima te, u određenim slučajevima, usvajanja intersekcionalnosti. Pripremljena od strane partnera projekta Zoom Out Erasmus+ (https://www.zoomoutproject.eu/), ova zbirka služi kao vrijedan resurs za nastavnike i praktičare koji teže unaprijediti svoj rad s djecom i mladima u okviru književnosti.

Obećavajuće prakse odnose se na niz učinkovitih alata i rješenja za prijenos znanja i razvoj vještina među nastavnicima, odgojiteljima i onima koji rade s djecom u formalnim obrazovnim okruženjima. Ove su prakse kategorizirane prema područjima u kojima su pokazale uspjeh te po dobnim skupinama djece s kojima su isprobane. Njihove ključne odlike su inovativnost, prilagodljivost i pozitivni rezultati dokazani kroz pilot-projekte, odnosno ranu fazu provedbe.

Dječja književnost ima jedinstvenu moć premostiti kulturne razlike, poticati maštu i razvijati empatiju. Kroz narative koji odražavaju različita iskustva i perspektive, ova zbirka potiče dublje razumijevanje složenosti identiteta, društvene pravde i angažiranosti zajednice. Predstavljene prakse ilustriraju kako učinkovito pripovijedanje može podići svijest o ključnim pitanjima dok istovremeno stvara osjećaj pripadnosti među djecom iz različitih društvenih i kulturnih pozadina.

Ova zbirka igra značajnu ulogu u okviru projekta Zoom Out, koji ima za cilj promicanje društvenih i interkulturnih kompetencija, poticanje kritičkog mišljenja, podizanje svijesti o društvenoj uključenosti i raznolikosti te razvoj inovativnih resursa. Ove aktivnosti temelje se na već uspostavljenim praksama čija je učinkovitost dokazana u prethodnim projektima. Ova se zbirka usklađuje s ostalim rezultatima projekta, uključujući Priručnik (Handbook) i Toolbox, koji također podržavaju glavne ciljeve Zoom Out inicijative.

Toolbox nudi inovativne, praktične resurse temeljene na dječjoj književnosti s ciljem razvijanja društvenih i interkulturnih kompetencija te kritičkog mišljenja iz intersekcionalne perspektive. S druge strane, Priručnik razvija naš pristup razumijevanju književnosti i nejednakosti, dijeleći pritom iskustva iz učionica i različite metodološke pristupe.

Predstavljene obećavajuće prakse posebno su usmjerene na nastavnike, buduće nastavnike i edukatore. Ove su skupine identificirane kroz konzultacije s dionicima i analizu potreba unutar obrazovnog sektora. Isticanje važnosti ovih praksi ključno je za razvijanje holističkog razumijevanja raznolikosti među djecom budući da one predstavljaju neophodne alate. Ova zbirka može se koristiti u neformalnim obrazovnim okruženjima ili kao podrška obrazovnim procesima, osnažujući tako nastavnike i praktičare u izgradnji društva koje je uključivo.

Posvećenost intersekcionalnosti predstavlja ključno mjesto ove zbirke jer su individualna iskustva oblikovana preklapanjem društvenih identiteta, poput rase[1], spola, društvenoekonomskog statusa i sposobnosti (Vidi poglavlje 3.1 iz Priručnika). Ove obećavajuće prakse pokazuju snagu inkluzivnih i osjetljivih pristupa koji poštuju višeslojnu stvarnost svakog djeteta.

1. U kontekstu projekta Zoom Out, „rasa“ se razumijeva kao sociokulturna konstrukcija fizičkih obilježja koje osoba ima, s ciljem naturalizacije nejednakosti.

Pozivamo vas da istražite prakse unutar ove zbirke, pronalazeći inspiraciju i uvide koji će osnažiti vaše inicijative u povezivanju dječje književnosti s podizanjem svijesti o intersekcionalnim pitanjima. Zajedno možemo oblikovati uključivu i informiranu generaciju koja će promicati pravdu i biti spremna na angažman u svijetu koji ih okružuje.

OPIS KRITERIJA ZA ODABIR PRAKSI U ZBIRCI

Razvoj ove zbirke obećavajućih praksi vođen je kriterijima koji odražavaju raznolike i isprepletene osi identiteta i iskustava. Zbirka nastoji adresirati složenost dječje književnosti dok istovremeno potiče svijest i razumijevanje raznih društvenih pitanja. Ključne osi koje su oblikovale odabir praksi uključuju:

1 **DOB / ŽIVOTNI CIKLUSI**
Prilagodba različitim dobnim skupinama omogućuje sveobuhvatno razumijevanje razvojnih faza te osigurava da narativi budu prikladni i bliski različitim dobnim razinama.

2 **FUNKCIONALNA RAZNOLIKOST / INVALIDITET**
Priče koje predstavljaju osobe s invaliditetom ruše stereotipe i potiču uključivost, podižući svijest o različitim sposobnostima.

3 **ROD / RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**
Naglasak na rodnoj ravnopravnosti kroz priče koje izazivaju rodne stereotipe i uloge te potiču razumijevanje roda među djecom.

4 **INTERKULTURALNOST / ETNIČKA I RASNA RAZNOLIKOST / RASIZAM**
Queste pratiche affrontano i problemi del razzismo e promuovono una maggiore comprensione delle diversità etniche e razziali, sottolineando la ricchezza delle narrazioni multiculturali.

5 **LGBTIQ / SPOLNA I RODNA RAZNOLIKOST**
Prikazivanje različitih seksualnih orijentacija, rodnih identiteta i izraza, poticanje uključivosti i refleksije o heteronormativnosti.

6 **MIGRACIJA / PODRIJETLO / ISKUSTVA IZBJEGLICA**
Razumjevanje priča migranata i izbjeglica kako bi se potaknula empatija i razumijevanje različitih pozadina.

7 **VJERSKA RAZNOLIKOST I RAZLIČITA UVJERENJA**
Priče koje poštuju različite vjerske sustave, potičući otvoreni dijalog i međusobno poštovanje.

8 **DRUŠTVENA KLASA / DRUŠTVENOEKONOMSKE NEJEDNAKOSTI**
Priče koje istražuju utjecaj društvenoekonomskog statusa na živote djece, potičući rasprave o pravednosti i jednakosti prilika.

Dodatne teme uključuju priče prilagođene različitim potrebama, slikovnice koje dekonstruiraju rodne stereotipe kroz raznolike narative te sadržaje usmjerene na ekologiju, klimatske promjene i obrazovne stereotipe.
Prijedlozi dobnih skupina dodatno preciziraju zbirku, s ciljanim praksama za djecu u dobi od 6 do 12 godina (15 za uzrast 6-8 godina, 16 za uzrast 8-10 godina i 17 za uzrast 10-12 godina). Ovi kriteriji osiguravaju da narativi ne samo da odjekuju kod ciljne publike već i ispunjavaju obrazovni cilj podizanja svijesti o intersekcionalnim pitanjima.

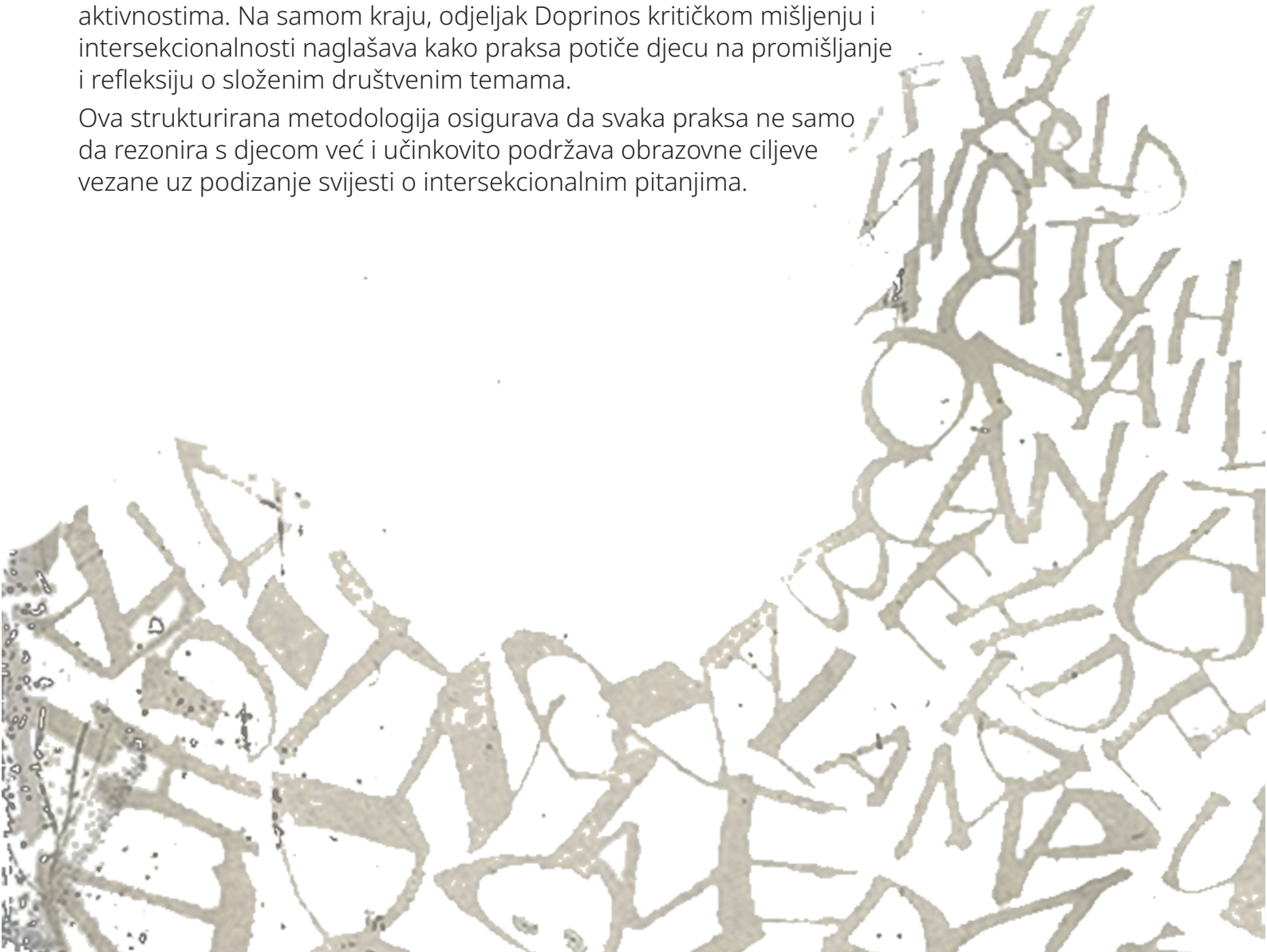
STRUKTURA DOKUMENTA

Dokument je organiziran u strukturu koja olakšava razumijevanje i angažman skroz kolekciju obećavajućih praksi. Svaka jedinica započinje navođenjem autora ili organizacije odgovorne za praksu, nakon čega slijedi Izvor, odnosno mjesto gdje se mogu pronaći dodatni resursi. Odjeljak Isprepletene osi ističe ključne teme koje praksa obrađuje, omogućujući korisnicima da lako identificiraju relevantna društvena pitanja.

Nakon toga, Kratak opis pruža sažet pregled fokusa prakse, dok Ciljna skupina specificira namijenjeni uzrast djece kojoj je priča prilagođena. Odjeljak Ciljevi opisuje obrazovne namjere prakse, podupirući njezinu integraciju u obrazovne okvire. Opis se zatim detaljno bavi praksom, objašnjavajući njezin način funkcioniranja i angažiranja djece.

U međuvremenu, Rezultati i učinak sažimaju očekivane ishode za djecu koja sudjeluju u aktivnostima. Na samom kraju, odjeljak Doprinos kritičkom mišljenju i intersekcionalnosti naglašava kako praksa potiče djecu na promišljanje i refleksiju o složenim društvenim temama.

Ova strukturirana metodologija osigurava da svaka praksa ne samo da rezonira s djecom već i učinkovito podržava obrazovne ciljeve vezane uz podizanje svijesti o intersekcionalnim pitanjima.

ANGELETIN BICIKL

Zbirku sastavile:
María Alonso i Mireia Riera (Artijoc)
Izvor:
https://agenciatalaia.com/portfolio/la-bicicleta-de-langeleta/

Isprepletene osi:
- Rodna ravnopravnost / jednakost žena i muškaraca
- LGBTI / spolna i rodna raznolikost
- Migracije / podrijetlo / izbjegličko iskustvo
- Vjerska raznolikost i različita uvjerenja
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet
- Društvena klasa / socio-ekonomske nejednakosti
- Dob / životni ciklusi / djetinjstvo / adolescencija / mladost / starija dob

---

KRATAK OPIS
Mobilna knjižnica prepuna priča za djecu i obitelji. Projekt ima za cilj donijeti književnost na katalonskom jeziku na ulice i trgove, ponovno ih uspostavljajući kao prostore kulturne razmjene. Dolazak Angelete pruža trenutak slobodnog i zajedničkog čitanja.

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

CILJEVI
- Donijeti književnost na katalonskom jeziku na ulice i trgove te ih ponovno uspostaviti kao prostore kulturne razmjene.
- Promovirati slobodno i zajedničko čitanje gdje djeca i odrasli mogu dijeliti iskustva.
- Izgraditi zajednicu na trgovima i u četvrtima gradova i sela.
- Širiti priče o zajedništvu, uzajamnoj podršci i raznolikosti.
- Otvoriti nove prostore za raspravu gdje djeca i odrasli mogu čitati i razgovarati o nejednakostima i raznolikosti izvan školskog okruženja.

OPIS
La bicicleta de l'Angeleta je putujuća knjižnica na biciklu. S idejom promicanja slobodnog čitanja uz pomno odabran izbor priča – od kojih su mnoge posvećene zajednici i raznolikosti – bicikl otvara vrata svoje knjižnice na unaprijed najavljenim lokacijama. Pruža vrijeme za zajedničko čitanje u javnim prostorima, okupljajući djecu, mlade i starije osobe.

REZULTATI I UČINAK
- Širenje književnih djela koja obrađuju teme raznolikosti, a koja bi inače teško dospjela do ovih čitatelja.
- Stvaranje sigurnog okruženja izvan školskog konteksta, gdje djeca mogu dijeliti svoja iskustva nejednakosti s odraslima koji ih prate.
- Oblikovanje jednakopravnog prostora kojemu svako dijete koje prolazi ulicom može pristupiti.
- Poticaj za korištenje javnih prostora za zajednička kulturna događanja.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Angeleta Simó, po kojoj je projekt nazvan, bila je lokalna pjesnikinja poznata po kritičkom prikazivanju nepravde poslijeratnog razdoblja. Njezin lik inspirira projekt kao simbol starije žene koja je pisala poeziju i dizala glas protiv nepravde, što predstavlja zanimljivu polaznu točku za odabir priča koje se donose na trgove. Ona je također uzor i referentna figura malim čitateljima.
Budući da se aktivnosti odvijaju na otvorenom, u javnim prostorima, dostupne su svima, neovisno o dobi i podrijetlu, za razliku od knjižničnih aktivnosti koje često okupljaju samo određene skupine obitelji. Osim toga, bicikl s odabranim pričama može posjetiti škole, gdje bi u dvorištu tijekom odmora mogao ponuditi čitanja posvećena raznolikosti.

POVEZNICA
https://agenciatalaia.com/portfolio/la-bicicleta-de-langeleta/

BEE. BOOSTING GENDER EQUALITY IN EDUCATION

Zbirku sastavile:
Elena Fierli i Sara Marini
(Udruga Scosse)
Izvor:
https://www.cospe.org/progetti/61845/bee-boosting-gender-equality-in-education/

Isprepletene osi:
- Rodna ravnopravnost / jednakost žena i muškaraca
- Migracije / podrijetlo / izbjegličko iskustvo
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

KRATAK OPIS
Projekt BEE nastoji učiniti obrazovno okruženje u ranom djetinjstvu što inkluzivnijim s aspekta rodne ravnopravnosti kroz edukativni program koji uključuje sve djelatnike u tom kontekstu. Počevši od početne edukacije, program vodi prema nizu praktičnih radionica koje rezultiraju izradom novog i inovativnog nastavnog materijala – „Gender-tool Kit" (Alat za rodnu ravnopravnost). Kroz ovaj alat, obrazovni djelatnici dobivaju nove resurse i ideje za kreiranje edukativnih itinerara za dječake i djevojčice iz rodne perspektive.

CILJEVI
Projekt BEE ima za cilj unaprijediti rodnu ravnopravnost u ranom djetinjstvu pružanjem sveobuhvatne edukacije za odgojno-obrazovno osoblje. Kroz radionice i zajedničke napore, sudionici će razviti „Gender-tool Kit", potičući inovativne nastavne materijale i strategije. Ova inicijativa stvara inkluzivna obrazovna okruženja za djecu od 6 do 12 godina, potičući svijest i razumijevanje rodnih pitanja od najranije dobi.

REZULTATI I UČINAK
Projekt nudi niz praktičnih nastavnih resursa koji potiče edukatore da u svoj kurikulum integriraju rodnu perspektivu. Očekivani ishodi uključuju poboljšanu inkluzivnost u učionicama, veću svijest djece o rodnim pitanjima te razvijanje kritičkog razmišljanja u vezi s rodnim temama. U konačnici, projekt BEE nastoji utjecati na obrazovne prakse i ostvariti dugoročne promjene u dječjim pogledima na rod.

CONTRIBUCDOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI
Naglašavajući intersekcionalnost, projekt BEE potiče edukatore i djecu da istraže kako se različite osi identiteta (poput rase, klase i sposobnosti) presijecaju s rodom. Ovakav pristup razvija kritičko razmišljanje, omogućujući djeci da razumiju i preispitaju društvene norme i predrasude. Fokus projekta na različite perspektive unutar obrazovnog materijala stvara prilike za rasprave koje potiču empatiju, otpornost i inkluzivnost među učenicima, pripremajući ih za učinkovitu navigaciju u složenom društvenom kontekstu.

BIBLIOBOSC (ŠUMSKA KNJIŽNICA)

Zbirku sastavile:
María Alonso (Artijoc)
Izvor:
https://bibliobosc.com/es/

Ispreplетene osi:
Dob / životni ciklusi / djetinjstvo / adolescencija / mladost / starija dob

---

KRATAK OPIS
Riječ je o pokretnoj knjižnici ispunjenoj pričama za djecu i obitelji koju je razvio knjižničar Pep Durán. Ovaj projekt ima za cilj donijeti književnost na katalonskom jeziku na ulice i trgove, vraćajući ih tako kao prostore kulturne razmjene. Angeleting dolazak nosi sa sobom trenutke slobodnog i zajedničkog čitanja.

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

CILJEVI
- Poticati osjećaj čuđenja i prirodnu znatiželju djece kroz izravno iskustvo s prirodom.
- Razvijati svijest o različitosti i poštovanje prema svim živim bićima, povezujući prirodnu raznolikost s ljudskom raznolikošću.
- Promicati samosvijest i emocionalnu dobrobit kroz povezanost s prirodnim okruženjem.
- Razvijati empatiju i osjetljivost prema prirodi, doživljavajući šumu kao uključivo i gostoljubivo mjesto.
- Potaknuti promatranje, kritičko mišljenje i sposobnost povezivanja prirodnog svijeta s vlastitim iskustvima.

OPIS
Zbirka knjiga u knjižnici BiblioBosc potječe iz privatne kolekcije knjižara Pepa Durána i njegovog više od 40 godina dugog iskustva kao pripovjedača i promicatelja čitanja.
Tijekom godina je prikupio albume koji su ga najviše impresionirali i sada ih čini dostupnima za čitanje i istraživanje, stvarajući tako mali muzej.
Najosjetljiviji albumi zaštićeni su u malim vrtovima-kućicama i otvorenim ormarićima u koje teško prodire kišnica.
Tu su i kovčezi i sanduci s kutijama, glazbenim instrumentima, plišanim igračkama, šeširima itd. koje je pripovjedač koristio u svojim izvedbama, a koji su oblikovali lik Pripovjedača priča (Trajinante de cuentos).

REZULTATI I UČINAK
- Jačanje osjećaja identiteta i samopouzdanja svakog djeteta.
- Razvoj uključivog i tolerantnog stava prema različitosti.
- Povećana svijest o međusobnoj povezanosti i sposobnostima timskog rada.
- Razvoj vještina promatranja, kritičkog mišljenja i emocionalnog izražavanja.
- Dublja emocionalna i etička povezanost s okolišem.
- Izgradnja čvrstih temelja za cjelovito i intersekcionalno obrazovanje

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Prijedlozi u kojima se djeca više ne nalaze u učionici ili umjetnim okruženjima, već u prirodnom prostoru, omogućuju drukčije iskustveno polazište u kojem se svaki događaj može integrirati s mnogo većom otvorenošću.
Predstavljanje alternativnih prostora koji izlaze iz standardnih okvira – gdje knjižnica više nije soba, zgrada ni zatvoreni prostor, već šuma, kao u ovom slučaju – proširuje dječju percepciju mogućeg i otvara svijet mogućnosti.
Ovakav oblik unutarnjeg rasta predstavlja važan doprinos učenju razmišljanja na nov način i osmišljavanju kreativnih pristupa koji su nam potrebni za prihvaćanje različitosti.
Šuma se pojavljuje kao metafora života, mjesto gdje se svatko može izgubiti i ponovno pronaći – uvijek okružen knjigama poezije, eseja, pripovijedaka, filozofije i ilustriranih albuma.

Poveznice: https://bibliobosc.com/es/blog-es/

BOOKOPOLIS

Zbirku sastavili:
Marija Pavlic, Bruno Ćurko i Filip Škifić (Udruga Mala filozofija)
Izvor:
https://bookopolis.com/#/

Isprepletene osi:
- Rodna ravnopravnost / jednakost žena i muškaraca
- Migracije / podrijetlo / izbjegličko iskustvo
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet
- Društvena klasa / socio-ekonomske nejednakosti
- LGBTI / spolna i rodna raznolikost
- Vjerska raznolikost i različita uvjerenja

KRATAK OPIS

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

BOOKOPOLIS je društvena mreža i alat za otkrivanje knjiga koji potiče ljubav prema čitanju kod učenika osnovne i srednje škole. Može se opisati kao Goodreads prilagođen djeci. Misija Bookopolisa je potaknuti doživotnu ljubav prema čitanju iz užitka kod učenika od 2. do 8. razreda. Platforma nudi sigurno i zabavno online okruženje u kojem učenici mogu pratiti, dijeliti i slaviti svoje čitalačke navike te otkrivati nove knjige. Osim toga, ugrađeni alati omogućuju učiteljima i roditeljima praćenje napretka i sudjelovanje u procesu čitanja.

CILJEVI
- Razviti trajnu ljubav prema čitanju među djecom od 6 do 12 godina kroz platformu prilagođenu njihovim interesima.
- Omogućiti mladim čitateljima praćenje vlastitog čitalačkog napretka, dijeljenje preporuka i povezivanje s vršnjacima u sigurnom i ohrabrujućem okruženju.
- Poboljšati razumijevanje pročitanog i potaknuti istraživanje različitih žanrova.
- Promicati pozitivan stav prema čitanju, kako u školi, tako i izvan nje

REZULTATI I UČINAK

Od pokretanja platforme, Bookopolis je uspješno angažirao tisuće učenika, čime je zabilježen porast učestalosti čitanja kod korisnika. Učitelji izvještavaju o poboljšanim raspravama u učionici i unaprijeđenim vještinama pismenosti, dok učenici dijele svoja mišljenja i preporuke. Povratne informacije roditelja ističu koliko platforma povećava dječju motivaciju i uživanje u čitanju. Utjecaj Bookopolisa očituje se u rastućem broju učenika koji otkrivaju nove žanrove i autore, stvarajući temelj za trajne čitalačke navike.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:

Bookopolis potiče kritičko mišljenje kroz analizu i refleksiju o pročitanim knjigama. Kroz rasprave, recenzije i preporuke, učenici razvijaju sposobnost izražavanja svojih misli i perspektiva. Platforma također promovira intersekcionalnost predstavljanjem raznolike ponude knjiga koje odražavaju različite kulture, identitete i životna iskustva. Time se potiče empatija i razumijevanje među mladim čitateljima. Kroz interakciju s različitim narativima, učenici proširuju svoje vidike i razvijaju vještine kritičkog promišljanja.

COEDUCA

Zbirku sastavile:
María Alonso i Mireia Riera (Artijoc)
Izvor:
https://www.diba.cat/web/oel/-/cardedeu-coeduca

Ispreplетene osi:
- Spol / ravnopravnost žena i muškaraca
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Društveni sloj / društvenoekonomske nejednakosti

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

KRATAK OPIS
Ovo je bio inovativan projekt proveden u Cardedeuu između 2016. i 2020. godine, čiji je cilj bio doprinijeti stvaranju pravednijeg društva s manje nejednakosti i nasilja, razvijajući osjetljivost i svijest o dinamikama rodne diskriminacije te uvodeći koedukaciju u sve javne osnovne i srednje škole u Cardedeu. Svaka škola uključena je u proces praćenja i edukacije svih sudionika obrazovnog sustava (učitelja, roditelja i učenika), koji traje dvije godine i prilagođen je specifičnostima, potencijalima i potrebama svake škole.

CILJEVI
- Promicati jednakost i društvenu pravdu.
- Uvesti koedukaciju kao preventivnu strategiju.
- Potaknuti pozitivan stav prema raznolikosti.
- Razviti kritičku svijest unutar obrazovne zajednice.
- Uspostaviti mehanizme koordinacije za sustavnu primjenu koedukacije.

OPIS
Projekt doprinosi razvoju društva s manje nejednakosti i nasilja, povećavajući osjetljivost na rodnu diskriminaciju kroz uvođenje koedukacije u sve osnovne i srednje škole u Cardedeu. Svaka škola sudjeluje u dvogodišnjem procesu edukacije koji uključuje učitelje, roditelje i učenike te se prilagođava potrebama svake institucije. Vrijednost projekta leži u njegovoj sveobuhvatnosti jer obuhvaća tri ključna aspekta društvenog života: kulturni, organizacijski i relacijski. Također, osnažuje obrazovne djelatnike koji prate razvoj djece i mladih od 0 do 18 godina. Projekt se sastoji od tri vrste aktivnosti:

1. Aktivnosti u školama – provođenje radionica i edukacija.
2. Zajedničke aktivnosti – nakon prve godine organiziraju se akcije otvorene cijeloj zajednici Cardedeua.
3. Rad u okviru Općinskog odbora za koedukaciju – u drugoj godini započinje uspostava Općinskog odbora, s uključenjem pilot-škola, kako bi se rad sustavno koordinirao. Tijekom treće i četvrte godine projekta, u rad se uključuju i ostale škole te drugi obrazovni akteri u zajednici.

REZULTATI I UČINAK
- Ojačane su veze između obitelji i edukatora.
- Identifikacija seksizma u bajkama i pričama dovela je do promjena u korištenju tih materijala u obrazovanju.
- Nastavno osoblje prošlo je osobni i profesionalni razvoj, povećavajući svijest o rodnim odnosima i diskriminaciji.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI

Projekt se temelji na širokom razumijevanju rodne ravnopravnosti koje uključuje kulturnu, spolnu i društvenu raznolikost. Metodologija kombinira teorijski okvir s osobnim razvojem pri čemu se očekuje da učitelji i odgojno-obrazovni djelatnici preispitaju vlastite stavove i prilagode organizaciju škole.
Za podizanje svijesti koriste se raznoliki alati, uključujući participativna istraživanja, kazališne tehnike i interaktivne metode, čime se postiže aktivno sudjelovanje svih uključenih.

POVEZNICE

https://www.youtube.com/watch?v=thr4zXvS2mI
https://filalagulla.org/
https://youtu.be/35OJKjLIi-g
https://diarieducacio.cat/educaciolocal/2020/03/05/cardedeu-un-municipi-transversalment-feminista-a-traves-de-la-coeducacio/
https://esberla.coop/que-fem/

OPASNOST JEDNE PRIČE
KRITIČKA ANALIZA KLASIČNE DJEČJE KNJIŽEVNOSTI

Zbirku sastavila:
Karolina Pisz
(Laboratorium Zmiany)
Izvor:
Anna Humanik

Isprepletene osi:
- Spol / ravnopravnost žena i muškaraca
- LGBTI/ spolna i rodna raznolikost
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Društvena klasa / socio-ekonomske nejednakosti

KRATAK OPIS
Element edukacije namijenjen odgojiteljima i učiteljima u predškolskom i ranom školskom obrazovanju (serija treninga o globalnom obrazovanju), studentima pedagogije (priprema za rad s dvojezičnom i dvokulturnom djecom) te interkulturalnim asistentima (podrška u radu u multikulturalnom okruženju škola).

CILJNA SKUPINA
8-12 godina

CILJEVI
Cilj radionice je razvijati kritičko mišljenje kroz analizu dječje književnosti. Kroz grupne rasprave o rodnim stereotipima, društvenim ulogama, prikazima rase i raznolikih obiteljskih modela, sudionici kritički procjenjuju narative i ilustracije. Krajnji cilj je poticanje razumijevanja kako književni tekstovi oblikuju dječje stavove o ravnopravnosti i raznolikosti, promičući inkluzivniji pristup kako za čitatelje, tako i za autore.

OPIS
Radionica je organizirana u tematske grupe, gdje sudionici analiziraju jezik i ilustracije u dječjim knjigama.
Moguće teme uključuju:
- Djevojčice i dječaci (rodni stereotipi, rod, nasilje)
- Mama i tata (društvene uloge, društvene nejednakosti, rod)
- Boja kože (rasni stereotipi, postkolonijalni odnosi)
- Raznolikost (različiti obiteljski modeli, sposobnosti i invaliditet, multikulturalnost itd.)

Svaka grupa dobiva skup knjiga i analitičke zadatke, fokusirajući se na to što bi dijete moglo naučiti o određenoj temi ako bi mu knjige bile jedini izvor informacija.
Dodatne teme rasprave uključuju:
- Svi smo podložni predrasudama – stereotipi, predrasude i diskriminacija ukorijenjeni su u našoj kulturi i učimo ih zajedno s materinskim jezikom.
- Što je jezik ravnopravnosti?
- Izlazak iz dominantnog narativa – glasovi iz Globalnog Juga, analizirani kroz filmove:

The Danger of a Single Story, Chimamanda Ngozi Adichie
Africa for Norway - Radi-Aid
- Što je dobra reprezentacija?
- Etički kodeks za slike i poruke
- Códe of Conduct on Images and Messages

REZULTATI I UČINAK
Sudionici razvijaju vještine kritičke analize i postaju svjesniji načina na koji se različite društvene skupine prikazuju u dječjoj književnosti. Kroz rasprave o stereotipima i pristranostima, sudionici preispituju vlastita uvjerenja i ponašanja, što ih osnažuje za zagovaranje inkluzivnih praksi u književnosti i obrazovanju.

Povećana svijest o intersekcionalnosti potiče širu društvenu raspravu o diskriminaciji i reprezentaciji čime radionica doprinosi dugoročnim promjenama prema pravednijem i inkluzivnijem društvu.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI

Radionica razvija kritičko mišljenje kroz dekonstrukciju jezika, slika i tema u dječjoj književnosti. Sudionici se suočavaju s postojećim stereotipima o rodu, rasi i obiteljskim strukturama te promišljaju kako narativi oblikuju društvene stavove. Uključivanjem intersekcionalne perspektive, radionica naglašava međusobnu povezanost različitih identiteta i iskustava, potičući sudionike da sagledaju problematiku iz više perspektiva. Ovakav pristup doprinosi osjetljivijem i svjesnijem odnosu prema raznolikosti, kako u književnosti, tako i u svakodnevnom životu.

Radni list: Opasnost jedne priče

Analizirajte kako su prikazane uloge majke i oca (žene/muškarca) u priloženim primjerima i popularnim dječjim knjigama. Razmislite je li to dobar prikaz. Što dijete uči o tome kakve su žene i muškarci te kako obitelji mogu izgledati?

	Jedna priča: jednostrana slika koja učvršćuje stereotipe (primjer: Mali Nikolas, crtice u privitku, druge knjige koje poznaješ).	Kako bi izgledala složenija slika koja nije utemeljena na ustaljenim stereotipima?
Kakva je majka? Koja je uloga žene?		
Kakav je otac? Koja je uloga muškarca?		
Kakvi su odnosi među njima? Kako izgleda obitelj?		
Navedite naslove drugih knjiga koje poznajete, a koje ne sadrže rodne stereotipe.		

FIT FOR DIVERSITY
SKUP KARTICA ZA POČETAK RASPRAVE O INTERSEKCIONALNIM TEMAMA.

Zbirku sastavila:
Karolina Pisz
Izvor:
Poljsko-njemačka suradnja mladih / Deutsch-Polnisches Jugendwerk
https://issuu.com/dpjw_pnwm/docs/fit-for-diversity-card-collection-de

Ispreplетene osi:
- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca
- LGBTI / spolna i rodna raznolikost
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Društvena klasa / socio-ekonomske nejednakosti

CILJNA SKUPINA
10-12+ godina

KRATKI OPIS
„Fit for Diversity Card Collection" je zbirka od 39 kartica s pojmovima iz područja obrazovanja usmjerenog na raznolikost i rad protiv diskriminacije. Svaka kartica sadrži kratak opis pojma i pripadajuću ilustraciju, pružajući osnovna znanja o odgovarajućim temama

CILJEVI
„Fit for Diversity Card Collection" ima za cilj povećati svijest i razumijevanje ključnih pojmova vezanih uz raznolikost. Pružanjem pristupačnih definicija i ilustracija 39 pojmova, zbirka nastoji osnažiti odgojno-obrazovne djelatnike, učenike i širu zajednicu znanjima potrebnima za promicanje inkluzivnosti i suzbijanje diskriminacije.

OPIS
Ova zbirka kartica služi kao obrazovni alat, nudeći sažete i jasne definicije pojmova povezanih s raznolikošću, poput intersekcionalnosti, privilegija i mikro agresija. Svaka kartica uključuje ilustrativni prikaz koji pomaže vizualnom učenju i lakšem razumijevanju, čineći kompleksne pojmove pristupačnijima.

REZULTATI I UČINAK
Zbirka je pozitivno utjecala na rasprave o raznolikosti u obrazovnim okruženjima, potičući kritički dijalog koji izaziva predrasude. Korisnici izvještavaju o većem razumijevanju intersekcionalnosti, što dovodi do inkluzivnijih praksi i politika. Inicijativa potiče stvaranje podržavajuće sredine koja cijeni različite perspektive.

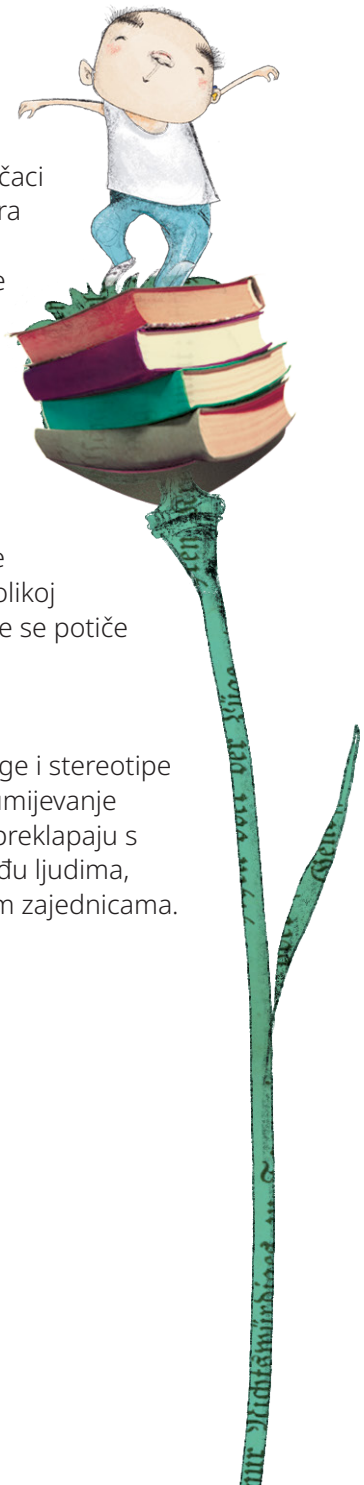
DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI
Uvođenjem pojmova kroz vizualni i interaktivni format, zbirka potiče kritičko promišljanje društvenih struktura i osobnih iskustava. Ona produbljuje razumijevanje načina na koje se različiti identiteti isprepliću, promičući cjelovit pogled na raznolikost koji informira osobne i zajedničke akcije protiv diskriminacije.

G-BOOK

Zbirku sastavile:
Elena Fierli i Sara Marini
(Udruga Scosse)
Izvor:
https://g-book.eu/

Ispreplетene osi:
- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca
- LGTBI / spolna i rodna raznolikost
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

KRATAK OPIS
Projekti G-BOOK 1 i 2 (Rodni identitet: dječji čitatelji i knjižnične zbirke te Europski tinejdžeri kao čitatelji i stvaratelji rodno pozitivnih narativa) imaju za cilj promicanje dječje i književnosti za mlade koja je rodno osviještena u pogledu uloga i uzora – otvorena, pluralna, raznolika, oslobođena stereotipa te usmjerena na poštovanje i prihvaćanje različitosti. Projekt je proizašao iz svijesti o presudnoj ulozi koju dječja i književnost za mlade ima u razvoju rodnog identiteta djece i mladih. Istraživanja su pokazala da djeca i tinejdžeri usvajaju rodne uloge prikazane u knjigama koje čitaju. Međutim, te uloge često učvršćuju rodne stereotipe (npr. djevojčice su nježne, pokorne i pasivne, dok su dječaci hrabri i buntovni; majke se brinu o obitelji, a očevi idu na posao itd.). Iako se sve više stvara književnost koja prepoznaje i propituje rodna pitanja, takva produkcija je neravnomjerno raspoređena među europskim zemljama i često ostaje u tzv. "niši", pa ne dopire do većine djece i mladih.

CILJEVI
Projekt G-BOOK potiče kritičko mišljenje i promiče intersekcionalnost omogućujući pristup raznolikoj, rodno pozitivnoj književnosti za djecu od 6 do 12 godina.

REZULTATI I UČINAK
Uvođenjem narativa koji propituju tradicionalne rodne uloge i stereotipe, inicijativa potiče djecu na razvoj dubljeg razumijevanja rodnog identiteta. Veća dostupnost i svijest o raznolikoj književnosti omogućuje djeci da promisle o vlastitom identitetu i identitetima drugih, čime se potiče poštovanje, razumijevanje i prihvaćanje različitosti u zajednici.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Projekt G-BOOK jača kritičko mišljenje potičući djecu da preispituju i analiziraju rodne uloge i stereotipe u tradicionalnim pričama. Upoznavanjem s raznolikim likovima i iskustvima razvija se razumijevanje intersekcionalnosti – kako se različiti identiteti (poput rase, kulture i društvenog statusa) preklapaju s rodom. Ovakav višeslojan pristup potiče empatiju i razgovor o razlikama i sličnostima među ljudima, njeguje inkluzivniji pogled na svijet te osnažuje djecu za uvažavanje raznolikosti u njihovim zajednicama.

ODRASTANJE UZ VRIJEDNOSTI PRIPOVIJEDANJA

Zbirku sastavile:
Marina Garcia-Castillo i Andrea Gómez Alcaraz (Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya)
Izvor: Edifacoop*

Isprepletene osi:
- Migracije / porijeklo / izbjeglice
- Vjerska raznolikost i različita uvjerenja
- Rod / ravnopravnost spolova / LGBTI

KRATAK OPIS

CILJNA SKUPINA
6-10 godina

Korištenje priča kao pedagoške strategije omogućuje razvoj ključnih znanja kod učenika, polazeći od mašte i uspostavljajući poveznicu između fikcije i stvarnosti. Djeca postupno razvijaju moralnu svijest. Aktivnosti projekta temelje se na unaprijed odabranim dječjim pričama koje promiču univerzalne vrijednosti. Svakog mjeseca priča je bila povezana s vrijednošću i temom, u skladu s godišnjim dobima i blagdanima u zemljama partnerima. To je bilo polazište za planiranje aktivnosti.
Kako bi projekt bio snažniji, dosljedniji i učinkovitiji, s trajnijim rezultatima, predviđeno je uključivanje cijele obrazovne zajednice, s posebnim naglaskom na ključnu ulogu obitelji.

CILJEVI
- Povećati samosvijest učenika kako bi prepoznali vlastite osjećaje, emocije i želje.
- Omogućiti djeci alate za upoznavanje i poštovanje svojih vršnjaka.
- Pomoći djeci da cijene ono što imaju te raspraviti o konceptu posjedovanja u suvremenom društvu (konzumerizam).
- Raditi na temama poput gubitka, frustracije, promjene, diskriminacije, predrasuda, isključenosti i sukoba.
- Jačati samopouzdanje učenika.
- Razvijati socijalne i komunikacijske vještine.
- Povećati pismenost i interes za čitanje i pisanje kroz dječju književnost.
- Odgojiti humane, pravedne i savjesne građane budućnosti.
- Povećati uključenost roditelja u školski život.
- Razviti kapacitete organizacije za međunarodno djelovanje.
- Razmjenjivati ideje i dijeliti metode, alate i prakse među učiteljima i osobljem partnera.

* Edifacoop je obrazovna zadružna ustanova u Bragi. Obuhvaća jaslice (od 4 mjeseca do 3 godine), predškolski odgoj (3–6 godina), osnovnu školu (6–10 godina), CATL (Slobodne aktivnosti – 6–15 godina) te programe za starije osobe (dnevni boravak i podrška u kući), a obogaćena je dodatnim aktivnostima kao što su plivanje, sviranje instrumenata, engleski jezik, informatika, umjetnost, tjelesni odgoj, balet i preskakanje užeta. Osnovana je 9. prosinca 1992. Tijekom svog postojanja, ustanova je kontinuirano povećavala mogućnosti za tjelesnu aktivnost (u zatvorenom i na otvorenom), poboljšavala usluge na svim razinama i omogućavala razvoj raznolikih aktivnosti te provedbu različitih projekata zahvaljujući vlasništvu nad prirodnim područjem s autohtonim biljnim i životinjskim vrstama. Ima oko 40 zaposlenika i 300 korisnika (djece i starijih) koji razvijaju obrazovni projekt i kurikulum temeljen na odgoju za građanstvo usmjeren na cjelovit razvoj svih uključenih. Edifacoop je sudjelovao u pet Erasmus+ KA219 projekata u partnerstvu s još jedanaest europskih zemalja. Također je sudjelovao u brojnim nacionalnim i međunarodnim projektima, među kojima su: Comenius program, projekt Nónio XXI stoljeća, članstvo u Europskoj mreži za borbu protiv siromaštva, sporazumi o suradnji s mjesnim općinama, osnivač i član Portugalske udruge za preskakanje užeta. Ustanova je razvila projekt iz prirodnih znanosti „Klima, kultura i mi“, čije se prakse i danas primjenjuju: meteorološka postaja na školskom terenu, razdvajanje i ponovna upotreba organskog otpada za potrebe životinja u školskom parku te učioničke aktivnosti; ekološke olimpijade koje svake godine nagrađuju učenika koji je najveći prijatelj okoliša; Program eko-škole; Tjedni okoliša (25. izdanje) i Tjedan na plaži.

OPIS
Korištenje priča kao pedagoške strategije omogućuje razvoj specifičnih kompetencija, polazeći od mašte i uspostavljajući poveznicu između fikcionalnih i stvarnih pojmova.
Projektne aktivnosti temelje se na prethodno odabranim pričama za djecu koje obrađuju univerzalne vrijednosti. Svakoga se mjeseca jedna priča povezuje s određenom vrijednošću, a posljedično i s odgovarajućom temom. Priče, vrijednosti i teme isprepliću se s godišnjim dobima ili blagdanima koji su zajednički partnerskim zemljama.
Kako bi projekt bio snažniji, dosljedniji i učinkovitiji te omogućio smisleno i trajno učenje, predviđeno je uključivanje cjelokupne odgojno-obrazovne zajednice. Pritom se posebno ističe ključna uloga obitelji, kojima će također biti namijenjen dio aktivnosti. Time se potiče veća odgovornost svih uključenih dionika.
Transnacionalna suradnja i financijska sredstva nužni su kako bi se djeci omogućio kontakt s vršnjacima iz drugih zemalja, kako virtualnim putem tako i sudjelovanjem u mobilnostima. Na taj način upoznaju različite kulture te razvijaju socijalne i osobne kompetencije, kao i europske vrijednosti.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Projekt potiče učenike na kritičko promišljanje vlastitih uvjerenja i ponašanja, razvijajući moralno zaključivanje – temeljnu komponentu kritičkog mišljenja. Korištenjem priča, učenici razvijaju analitičke vještine uspoređujući fikciju s stvarnim životom. Uključivanjem različitih iskustava poput umjetnosti, sporta i digitalnih tehnologija proširuje se njihov pogled na svijet i potiče kreativno razmišljanje.
Uključivanjem obitelji i fokusom na vrijednosti koje nadilaze različite demografske skupine, projekt pristupa odgoju intersekcionalno. Uvažava činjenicu da učenikove identitete (npr. društvenoekonomski status, kulturno porijeklo) oblikuju njegovo iskustvo učenja te se tome prilagođava. Učenici tako postaju svjesniji načina na koji se njihove različite društvene uloge isprepliću s društvenim strukturama moći – što je temelj razumijevanja intersekcionalnosti.

REZULTATI I UČINCI
U proteklim godinama primijećene su promjene u školi. Obiteljski model često više nije isti, a odgovornosti se sve više dijele sa školom. Djeca odrastaju u svijetu tehnologije i brojnih izvannastavnih aktivnosti, ostavljajući malo vremena za igru i zajedničko vrijeme s obitelji. To rezultira problemima u društvenom i školskom razvoju i manjkom vrijednosti među učenicima.
Odgoj za vrijednosti, nekoć isključiva odgovornost roditelja, danas je i zadaća škole. Projekt radi s vrijednostima poput dijeljenja, solidarnosti, sreće, mira, poštovanja, slobode, obitelji, poštenja i građanstva. Korištenje značajnih riječi poput "molim", "oprosti", "hvala", "dobro jutro", "žao mi je" doprinosi promjeni školskog i društvenog okruženja. Važno je djeci objasniti da ove vrijednosti nisu zastarjele. Želimo zdravu i dobro odgojenu djecu koja su ključna za izgradnju stabilnog društva. Pomak u paradigmi moguć je samo otvaranjem učenja, pružanjem novih iskustava i promicanjem logičkog mišljenja, jezika, digitalnih tehnologija, umjetnosti, sporta, zdravlja i kontakta s prirodom. Tako se šire obzori učenika, potiče se odgovorno i svjesno građanstvo.
Korištenje priča kao pedagoškog alata omogućuje djeci da kroz maštu usvoje vrijednosti i razviju moralno zaključivanje. Povezivanje priča s temama i vrijednostima, u skladu s godišnjim dobima i blagdanima, čini nastavu smislenijom. Uključivanje roditelja i zajednice jača odgovornost svih sudionika.

POVEZNICA – REZULTATI I MATERIJALI PROJEKTA:
- Web stranica: https://valuesfromstorytelling.eu/
- Kratki film: https://www.youtube.com/watch?v=miyJK1mtp38
- Online knjižica s igrama: https://www.canva.com/design/DAFF26TrVb0/watch
- Virtualni muzej vrijednosti: https://prezi.com/view/ZGS8Ar3Mg0Aou4aAeejc/
- E-knjiga

NEVIDLJIVI PROSTOR
INTERAKTIVNA IZLOŽBA O INVALIDNOSTI

Zbirku sastavila:
Alicja Wiśniewska (Laboratorium Zmiany)
Izvor:
https://niewidzialnaprzestrzen.pl/oferta-dla-szkol/

Ispreplетene osi:
- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet

KRATKI OPIS
Nevidljivi prostor je interaktivna izložba koja podiže svijest o potrebama osoba s invaliditetom. Djeca i mladi imaju priliku doživjeti svijet iz perspektive osoba s invaliditetom, razvijajući pritom empatiju i razumijevanje. Sudionici obilaze izložbu uz vodstvo slijepog ili slabovidnog pripovjedača, čime se produbljuje njihova percepcija i uči ih se ispravnom pristupu osobama s različitim vrstama invaliditeta.

CILJNA SKUPINA
10-12 godina

CILJEVI
Izložba ima za cilj educirati mlade o interakciji s osobama s invaliditetom te razvijati empatiju i društvenu odgovornost. Nastoji povećati svijest o svakodnevnim izazovima s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom te promicati inkluziju u društvu. Kroz izravna iskustva, sudionici uče kako pravilno pružiti pomoć i osigurati sigurnost onima kojima je potrebna, istovremeno potičući pozitivne promjene u svojoj okolini.

OPIS
Nevidljivi prostor nudi jedinstveno obrazovno iskustvo koje vode slijepi ili slabovidni vodiči. Kroz izložbu, mladi uče o različitim aspektima života osoba s invaliditetom, razvijajući razumijevanje i prepoznavanje izazova s kojima se njihovi vršnjaci mogu susresti. Interaktivni elementi potiču angažman sudionika, omogućujući im da temu invaliditeta razumiju kroz praktično iskustvo, a ne samo kroz teorijsko znanje.

REZULTATI I UČINAK
Izložba Nevidljivi prostor doprinijela je povećanju svijesti među sudionicima o životima osoba s invaliditetom. Polaznici pokazuju veću empatiju i razumijevanje te su bolje pripremljeni za interakciju s osobama kojima je potrebna podrška. Istraživanja provedena nakon izložbe ukazuju na značajno poboljšanje društvenih stavova i vještina pomoći. Izložba služi kao platforma za kontinuirane rasprave o invaliditetu i promiče uključivo društvo.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI
Nevidljivi prostor potiče pitanja o tome kako društvo percipira invaliditet i kakvo je mjesto osoba s invaliditetom u različitim društvenim kontekstima. Sudionici se potiču na kritičku analizu prepreka s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom i promišljanje vlastitih stavova i ponašanja. Izložba naglašava važnost razumijevanja složenosti iskustava osoba s različitim vrstama invaliditeta i njihov utjecaj na društveni i osobni život.

ČAROBNA SNAGA PRIČA

Zbirku sastavile:
Marina Garcia-Castillo, Andrea Gómez Alcaraz (Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya)

Izvor:
https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-IT02-KA229-062200

Isprepletene osi:
- Migracije / podrijetlo / izbjegličko iskustvo
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet
- Društvena klasa / socio-ekonomske nejednakosti social

CILJNA SKUPINA
9-12 godina

KRATKI OPIS

Glavni cilj projekta je stvaranje kulture prihvaćanja i poštovanja među različitim učenicima kroz aktivnosti vezane uz priče, u kojima imaju priliku usvojiti vrijednosti i načela u sigurnom i nenametljivom okruženju, uključujući i međukulturalnu osviještenost. Među rezultatima projekta nalaze se zbirka priča iz europskih zemalja, zbirka aktivnosti za razvoj interpretativnih vještina (posebne aktivnosti za učenike s posebnim obrazovnim potrebama), zbirka zadataka za razvoj kritičkog mišljenja, zbirka kreativnih aktivnosti temeljenih na europskim pričama (s prilagodbama za učenike s posebnim potrebama) te karta europskih likova iz priča

CILJEVI
- Poticanje kulture prihvaćanja i poštovanja među raznolikim učenicima u dobi od 9 do 12 godina kroz aktivnosti pripovijedanja priča iz različitih europskih kultura.
- Razvoj interpretativnih i kritičkih vještina učenika putem učenja temeljenog na pričama, istovremeno
- Pružiti siguran prostor za sudjelovanje učenika s posebnim obrazovnim potrebama

REZULTATI I UČINAK

Projekt je rezultirao bogatom zbirkom priča i aktivnosti prilagođenih učenicima, uključujući posebne prilagodbe za učenike s posebnim potrebama. Učenici su pokazali poboljšane interpretativne i kritičke vještine, povećanu međukulturnu osviještenost i veće uvažavanje različitosti. Karta europskih likova iz priča služila je kao vizualno sredstvo za povezivanje učenika s različitim kulturama i dodatno je učvrstila njihovo iskustvo učenja. Inicijativa ima za cilj ostaviti trajan utjecaj na socijalne interakcije učenika i njihovo razumijevanje globalnog građanstva.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI

Projekt unapređuje kritičko mišljenje potičući učenike na analizu, interpretaciju i raspravu o raznolikim pričama, prepoznajući složenosti različitih kultura. Kroz suradničke aktivnosti učenici će istraživati teme intersekcionalnosti poput rase, sposobnosti i roda u narativima. Takav dijalog potiče dublje razumijevanje i međusobno poštovanje, opremajući ih alatima za promišljenu komunikaciju s drugima unutar zajednice i izvan nje. Uključivanje učenika s posebnim potrebama promiče ravnopravnost i ističe vrijednost raznolikih glasova u pripovijedanju.

POVEZNICE

https://www.icsgesualdobufalino.edu.it/erasmus/erasmus-magical-power-of-stories/
https://www.facebook.com/watch/?v=538583536983890
https://www.castelloninformacion.com/vila-real-erasmus-magical-power-of-stories/
https://www.vila-real.es/portal/p_20_contenedor1.jsp?seccion=s_fnot_d4_v1.jsp&contenido=63245&tipo=8&nivel=1400&layout=p_20_contenedor1.jsp&codResi=1&language=es&codMenu=589
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplus-project-details/#project/2019-1-IT02-KA229-062200

ČITANJE BEZ STEREOTIPA

Zbirku sastavile:
Elena Fierli i Sara Marini (Udruga Scosse)
Izvor:
https://www.scosse.org/leggere-senza-stereotipi/

Isprepletene osi:
- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca
- LGTBI/spolna i rodna raznolikost
- Migracije / porijeklo / izbjeglice
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet
- Dob / životni ciklusi / djetinjstvo / adolescencija / mladost / starija dob

---

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

CILJEVI
Projekt *Leggere Senza Stereotipi* (Čitanje bez stereotipa) ima za cilj uspostavu promatračnice za kvalitetno izdavaštvo dječje književnosti. Fokusira se na izradu bibliografske selekcije koja sadrži slikovne prikaze lišene rodnih stereotipa. Projekt potiče djecu da istražuju izbore, iskustva i snove na otvoren način, potičući izgradnju slobodnih identiteta koji uvažavaju razlike. Isticanjem raznolikih narativa, inicijativa promiče razumijevanje rodnih odnosa i fluidnosti društvenih uloga bez nametanja didaktičkih poruka.

OPIS
Leggere Senza Stereotipi (Čitanje bez stereotipa) projekt je udruge SCOSSE koji je započeo 2012. godine s ciljem stvaranja promatračnice za kvalitetnu dječju književnost te izgradnje kontinuirano ažuriranog bibliografskog izbora – svojevrsnog promišljenog kataloga koji nudi prikaze lišene rodnih stereotipa i koji nadilazi samo tu temu.
Projekt istražuje reprezentaciju stereotipa koja potiče djecu da donose vlastite izbore, imaju iskustva, sanjaju i teže nečemu, da svijet čitaju otvoreno, neovisno o rodu. SCOSSE vjeruje da knjige, u nerazdvojivoj povezanosti riječi i slike, igraju ključnu ulogu u izgradnji slobodnih i smirenih identiteta, radoznalih prema razlikama. Već s prvih stranica knjiga oblikuju se rodni odnosi, odnosno međuljudski odnosi – prvo među djecom, zatim među odraslima – kao i želje i težnje, modeli obitelji, podjela uloga u svakodnevnom životu, brizi, zanimanjima i društvu.
Projekt ne teži sveobuhvatnosti, ali održava stalan fokus na nova izdanja, osobito ona malih, neovisnih i projektno orijentiranih izdavača. Ne zagovara cenzuru, već kritički i informiran pristup. Osnovni kriteriji uključuju: visoku kvalitetu knjiga, priča i ilustracija; pobijanje tipičnih rodnih uloga i stereotipa koje nije prisutno na prisilan ili didaktički način (zato se posebna pažnja pridaje „netematskim" knjigama); pristupačnost i dostupnost.

REZULTATI I UČINCI
Projekt *Leggere Senza Stereotipi* značajno je utjecao na dječju književnost promicanjem naslova koji dovode u pitanje tradicionalne rodne norme i stereotipe. Razvijanjem kritičkog mišljenja kod djece, projekt im pomaže analizirati prikaze u knjigama i povezati se s raznolikim narativima. Fokusom na intersekcionalnost potiče djecu da prepoznaju i cijene povezanost različitih identiteta, što vodi boljem razumijevanju društvenih uloga i odnosa. Inicijativa promiče uključiv razgovor o razlikama, osnažujući djecu da izgrade vlastiti identitet i razvijaju empatiju prema drugima.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Projekt pridonosi razvoju kritičkog mišljenja potičući djecu da preispituju društvene norme i sagledaju različite perspektive prikazane u književnosti. Naglašavanjem intersekcionalnosti, potiče mlade čitatelje da razumiju kako se rod isprepliće s drugim identitetima poput rase, kulture i društvenog statusa. Ovakav cjelovit pristup ne samo da obogaćuje čitateljsko iskustvo, već i osnažuje djecu da prepoznaju složenost identiteta i raznolikosti, potičući inkluzivan i empatičan pogled na svijet koji ih okružuje.

REVIZIJA BAJKI

Zbirku sastavile:
Marina Garcia-Castillo, Andrea Gómez Alcaraz
(Universitatde Vic-Universitat Central de Catalunya)
Izvor: Caroline Close
https://www.contecharleroi.be/raconte-nous/
https://actus.ulb.be/fr/actus/recherche/caroline-close-revisiter-les-contes-traditionnels

Isprepletene osi:
- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca
- Ostalo: aktivnost se lako može prilagoditi i drugim dimenzijama poput dobi, društvenog sloja ili etničke pripadnosti

---

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

KRATAK OPIS

Projekt *Raconte & Nous* u izvedbi Maison du Conte de Charleroi i inicijativa R*evisiter les contes traditionnels* Caroline Close istražuju pripovijedanje kao snažan alat za kulturno i društveno promišljanje. Dok *Raconte & Nous* uključuje intervjue i narative koji putem radija ističu različite glasove i kulturnu baštinu, projekt Caroline Close reinterpretira klasične bajke iz feminističke i aktivističke perspektive, koristeći umjetnost kao oblik političkog izražavanja.

CILJEVI

- Zajedničko promišljanje tradicionalnih bajki iz djetinjstva, istražujući njihov utjecaj na nas.
- Stavljanje bajki u povijesni kontekst kroz analizu izvornika (17. - 19. stoljeća) i njihovih kasnijih prilagodbi, od braće Grimm do Disneya.
- Identifikacija i analiza rodnih i seksističkih stereotipa s fokusom na junake, zaplete i uloge likova.
- Ponovno osmišljavanje ovih priča kroz propitivanje ili preokretanje stereotipa, koristeći tri odabrane bajke s glavnim ženskim likovima.

OPIS

U slučaju *Maison du Conte*, aktivnosti su proširene kako bi uključile širu publiku kroz pripovjedačke događaje, izvedbe, pripovjedačke šetnje, radionice i radijske emisije. Uvedeni su uvodni ciklusi radionica (3 modula po 8 susreta) za buduće pripovjedače, s ciljem otkrivanja novih talenata. U suradnji s ULB-om i Fakultetom filozofije i društvenih znanosti, razvijene su radionice pisanja priča bez stereotipa, namijenjene učiteljima i učenicima. Inicijativa promiče nove načine istraživanja lokalne baštine i kulturnih resursa.
Podcast se emitirao u emisiji *Raconte & Nous* u kojoj je Caroline Close sa svojim studentima reinterpretirala klasične bajke iz rodne perspektive. Priče poput Snjeguljice, Crvenkapice i Male sirene analiziraju se i ponovno pričaju, izazivajući tradicionalne uloge i stereotipe. Ovaj podcast istražuje mogućnosti prilagodbe narativa suvremenim i inkluzivnim pogledima, nudeći kritički uvid u rodnu dinamiku u pripovijedanju. Buduće suradnje s Maison du Conte mogle bi uključivati refleksije o društvenom sloju i dobi (npr. problematiziranje dječjeg siromaštva kroz ponovno osmišljavanje bajki poput Ivice i Marice).

REZULTATI I UČINAK

Projekt *Contes revisités* dosegnuo je raznoliku publiku putem pripovjedačkih događanja, radijskih emisija i radionica. Podcast je ostvario značajan edukativni utjecaj. U suradnji sa studentima ULB-a, projekt dovodi u pitanje stereotipe kroz suvremene i inkluzivne verzije klasika poput Snjeguljice i Crvenkapice, promičući kritičko promišljanje rodnih uloga. Uz to, pozvani su od strane obrazovnih institucija da održe radionice s djecom u kojima se priče (ponovno) osmišljavaju kako bi se razumjelo zašto su određeni ženski likovi postali „zle" (npr. vještice i svekrve) – što pomaže razvijanju empatije i osvjetljavanju neispričanih priča o ženama.
Maison du Conte de Charleroi značajno je obogatio kulturnu scenu kroz partnerstva s lokalnim udrugama i radionice koje otkrivaju nove pripovjedačke talente. Njihove inicijative, uključujući dvomjesečnu radijsku emisiju i nadolazeći Međunarodni festival pripovijedanja, jačaju angažman zajednice i promiču raznolike narative. U suradnji s akademskim institucijama naglašavaju važnost pripovijedanja bez stereotipa, obogaćujući obrazovno iskustvo za učitelje i učenike.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Emisija *Raconte & Nous* i projekt *Revisiting Traditional Tales* Caroline Close značajno doprinose razvoju kritičkog mišljenja i intersekcionalnosti. Prva potiče raspravu o raznolikim narativima i poziva publiku na analizu društvenih značenja kroz pripovijedanje. Closein projekt potiče sudionike da istraže tradicionalne bajke iz rodne perspektive, ukazujući na stereotipe i potičući dijalog o identitetu i društvenim normama. Zajedno, ove inicijative promiču razumijevanje načina na koji se isprepleću identiteti i kako to oblikuje narative i percepciju publike, obogaćujući kulturni diskurs o pripovijedanju.

PRILOZI
https://www.contecharleroi.be/raconte-nous/
https://actus.ulb.be/fr/actus/recherche/caroline-close-revisiter-les-contes-traditionnels
Snjeguljica: https://soundcloud.com/buzzrb/raconte-nous-140322
Mala sirena: https://soundcloud.com/buzzrb/la-petite-sirene-20
Crvena kapica: https://soundcloud.com/buzzrb/le-petit-chaperon-rouge-20

STEP FORWARD. KORAK NAPRIJED

Zbirku sastavila:
Marija Pavlic
(Udruga Mala filozofija)

Izvor:
https://www.petit-philosophy.com/en/ethika-erasmus

Isprepletene osi:

- Dob / životni ciklusi / djetinjstvo / adolescencija / mladost / starija osobe
- Društveni sloj / društvenoekonomske nejednakosti
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Migracije / podrijetlo / izbjeglice
- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

KRATKI OPIS

Korak naprijed (Step Forward) interaktivni je program osmišljen za poticanje razumijevanja i empatije prema učenicima s posebnim potrebama. Sudionici sudjeluju u raspravama i aktivnostima koje osvještavaju razne oblike poteškoća, čime se razvija osjećaj uključenosti i raznolikosti u školskom okruženju. Dio je projekta Ethika.

CILJEVI

1. Povećati svijest o različitim vrstama posebnih potreba.
2. Poticati empatiju i razumijevanje među učenicima.
3. Promicati rasprave o uključivanju i strategijama podrške u obrazovnom okruženju.

OPIS

- Učenike se pita znaju li koje sve posebne potrebe mogu postojati u školama (npr. sljepoća, ADHD, disleksija, mucanje, cerebralna paraliza, autizam, gluhoća).
- S mlađom djecom može se pročitati priča o posebnim potrebama, poput „Posebna vjeverica“ Svetlane Makarovič.
- Učitelj može dodatno objasniti pojedine vrste teškoća.
- Djeca se podijele u 6 skupina – svaka predstavlja dijete s određenom teškoćom i jedno dijete bez teškoća.
- Svaka skupina dobiva radni listić s popisom aktivnosti i raspravlja o tome može li dijete s određenom teškoćom te aktivnosti izvoditi.
- Skupine mogu označiti i druge teškoće, ali se kasnije fokusiraju na svoju.
- Svaka skupina odabire jednog predstavnika.
- Šest predstavnika stane u red, kao sportaši prije natjecanja.
- Učitelj čita aktivnosti s listića.
- Djeca naprave korak naprijed ako mogu izvesti aktivnost; ako ne mogu – ostaju na mjestu.

Na kraju se vodi rasprava sa svim učenicima:

- Što vidite? (Zašto su neka djeca ispred drugih?)
- Kako se osjećaju oni prvi, a kako oni zadnji? Zašto?
- Je li razlika među njima dobra ili loša? Možemo li utjecati ili „popraviti“ teškoće?
- Tko se treba prilagoditi – dijete s teškoćama ili okolina? Zašto? Trebamo li poštovati razlike?
- Što možemo učiniti da osiguramo bolje uvjete za svu djecu?

REZULTATI I UČINCI
Program učinkovito povećava razumijevanje posebnih potreba kod učenika, stvarajući atmosferu empatije i poštovanja. Poticanjem dijaloga rušimo stereotipe i promičemo uključivost.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Korak naprijed razvija kritičko mišljenje potičući učenike da promišljaju o prirodi teškoća i njihovom utjecaju na život pojedinca. Naglasak stavlja na pravednost i ulogu okoline u podršci raznolikim potrebama, zagovarajući kolektivnu odgovornost u izgradnji uključivog društva.

POVEZNICE
https://docs.google.com/document/d/17BVSZwK_f6o5LZuqu2q-_C0AJUqu6q3L/edit?usp=sharing&ouid=106596786530994838599&rtpof=true&sd=true

TRACE

Zbirku sastavila:
Marija Pavlic (Udruga Mala filozofija)
Izvor:
http://www.trace-portal.eu/
https://www.petit-philosophy.com/en/trace

Os nejednakosti koja se obrađuje:

- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam

KRATKI OPIS
TRACE je Erasmus projekt koji upoznaje odgojitelje s tradicionalnim dječjim pričama iz partnerskih zemalja, potičući kulturnu razmjenu i kritičko mišljenje kroz prevedenu književnost i interaktivne radionice.

CILJNA SKUPINA
6-12 godina

CILJEVI
Primarni cilj projekta bio je upoznati djecu s različitim aspektima europske književnosti i kultura te istovremeno razvijati njihove vještine kritičkog mišljenja. Istraživanjem raznolikih književnih djela i kulturnih tradicija, djeca stječu šire razumijevanje bogate europske baštine. Uključivanjem u ove tekstove, potiče ih se na analizu različitih perspektiva i ideja, čime se razvijaju njihove analitičke sposobnosti. Projekt ima za cilj pružiti obogaćeno obrazovno iskustvo koje promiče kulturno uvažavanje i kritičko promišljanje. Primarni cilj projekta bio je upoznati djecu s različitim aspektima europske književnosti i kultura te istovremeno razvijati njihove vještine kritičkog mišljenja. Istraživanjem raznolikih književnih djela i kulturnih tradicija, djeca stječu šire razumijevanje bogate europske baštine. Uključivanjem u ove tekstove, potiče ih se na analizu različitih perspektiva i ideja, čime se razvijaju njihove analitičke sposobnosti. Projekt ima za cilj pružiti obogaćeno obrazovno iskustvo koje promiče kulturno uvažavanje i kritičko promišljanje.

OPIS
TRACE je Erasmus projekt usmjeren na predstavljanje tradicionalnih dječjih priča iz partnerskih zemalja učiteljima, odgojiteljima i knjižničarima koji rade s djecom u dobi od šest do dvanaest godina, omogućujući im neizravan kontakt s različitim kulturama. Projekt uključuje prevođenje dječje književnosti iz partnerskih zemalja na pet europskih jezika i engleski jezik. Također se organiziraju radionice za edukatore kako bi istražili kreativne i inovativne metode poticanja djece na čitanje, kritičko razmišljanje i istraživanje vlastitih europskih kultura kroz ove dragocjene tradicionalne priče koje čine važan dio europske kulturne baštine. Na virtualnoj platformi je moguće pročitati priče i otkriti novi pristup pripovijedanju.

REZULTATI I UČINCI
Djeca istražuju različite kulture i stječu nove perspektive čitajući raznolike knjige, što ih često potiče na postavljanje pitanja i dublje razumijevanje putem znatiželje.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI
U projektu TRACE doprinos kritičkom mišljenju ostvaruje se kroz angažman djece u raznolikim kulturnim narativima, potičući ih na analizu različitih pogleda i preispitivanje pretpostavki. Čitajući priče iz različitih europskih zemalja, djeca uče vrednovati različita stajališta i razumjeti složenost ljudskih iskustava.

SVIJET I JA

Zbirku sastavio:
Bruno Ćurko
(Udruga Mala filozofija)
Izvor: --

Isprepletene osi:

- Rod / ravnopravnost žena i muškaraca
- Migracije / porijeklo / izbjeglice
- Vjerska raznolikost i različita uvjerenja
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet
- Društveni sloj / društvenoekonomske nejednakosti
- Dob / životni ciklusi / djetinjstvo / adolescencija / mladost / starija dob

---

CILJNA SKUPINA
6-10 godina

KRATAK OPIS
„Svijet i ja" inovativni je obrazovni program za učenike osnovnih škola (6–10 godina) u Hrvatskoj. Ovaj eksperimentalni predmet osnažuje djecu za razvoj kritičkog mišljenja poticanjem propitivanja, vrednovanja sadržaja i kreativnog rješavanja izazova. Kroz radionice koje obrađuju teme poput empatije, tolerancije i prihvaćanja, učenici istražuju vlastiti identitet i društveni angažman, potičući osobni razvoj i razmišljanje o povezanosti vlastitih vrijednosti i svijeta koji ih okružuje.

CILJEVI
Glavni cilj programa „Svijet i ja" je razvoj vještina kritičkog mišljenja kod mlađih učenika. Vođenjem učenika kroz analizu različitih perspektiva i kreativnim pristupom rješavanju izazova, program njeguje razumijevanje intersekcionalnosti. Radionice poput „Pomažemo drugima" i „Što je tolerancija" promiču empatiju i prihvaćanje, omogućujući učenicima da istraže vlastite vrijednosti i odnos prema svijetu, čime postaju društveno angažiranije i samosvjesnije osobe.

OPIS
Primjer iz novog izbornog predmeta „Svijet i ja", koji se provodi kao eksperimentalni program u prva četiri razreda osnovnih škola u Hrvatskoj. Predmet je prvenstveno usmjeren na razvoj kritičkog mišljenja učenika – kroz osnaživanje i vođenje učenika u propitivanju i vrednovanju različitih sadržaja, kreativnom osmišljavanju (novih) rješenja za brojne izazove, razmišljanju izvan ustaljenih struktura i okvira, uz promicanje osobnog razvoja i društvenog angažmana. Predmet „Svijet i ja" zauzima upravo taj prostor i usmjeren je na pojedinca (učenika) koji kritički promišlja sebe i svijet oko sebe. Njegova je zadaća izgraditi most između ta dva svijeta – vanjskog (svijet činjenica) i unutarnjeg (svijet vrijednosti). Autor nastavnih sadržaja je Bruno Ćurko. Ako se nastavni materijali odaberu kao primjeri dobre prakse, moguće ih je prevesti. Primjeri radionica koje uključuju intersekcionalnost: „Slični i različiti", „Pomažemo drugima", „Sličnosti i razlike", „Prihvaćanje drugih i drugačijih", „Empatija", „Razumijem te", „Budi svoj", „Što je tolerancija", „Kako bi izgledao svijet bez tolerancije", „Predrasude".

REZULTATI I UČINCI
„Svijet i ja" značajno doprinosi razvoju kritičkog mišljenja i razumijevanja intersekcionalnosti kod učenika. Sudjelovanjem u radionicama koje potiču razgovor o empatiji, sličnostima i razlikama, djeca uče prepoznati različite perspektive i preispitivati predrasude. Ovakav pristup ne samo da jača njihove kognitivne sposobnosti, već i razvija emocionalnu inteligenciju, pripremajući ih za pozitivne odnose u raznolikom društvu i promicanje uključivog okruženja.

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
„Svijet i ja" potiče razvoj kritičkog mišljenja ohrabrujući učenike da propituju i analiziraju različita stajališta. Kroz interaktivne rasprave i kreativne aktivnosti rješavanja problema, učenici uče vrednovati informacije, prepoznati pristranosti i formirati vlastita mišljenja, razvijajući ključne vještine za samostalno razmišljanje i odgovorno građanstvo.

POVEZNICE
https://drive.google.com/drive/folders/1hh7gIPyQITUhyIWv9-GZ1YslE7nsgTPN?usp=share_link

ŠTO JE LIJEPO?

Zbirku sastavio:
Filip Škifić
(Udruga Mala filozofija)
Izvor:
https://www.petit-philosophy.com/en/continous-projects

Isprepletene osi:
- Rod /ravnopravnost žena i muškaraca
- Migracije / porijeklo / izbjeglice
- Interkulturalnost / etnička i rasna raznolikost / rasizam
- Funkcionalna raznolikost / invaliditet
- Društveni sloj / društvenoekonomske nejednakosti

KRATKI OPIS
Radionica „Što je lijepo?“ dio je programa „Pogled u vlastito mišljenje“. Glavni cilj radionice je pomoći djeci u razumijevanju pojma ljepote, istražiti kako su se standardi ljepote mijenjali kroz vrijeme te prepoznati da su svi ljudi lijepi bez obzira na razlike.

CILJNA SKUPINA
9-11 godina

CILJEVI
Glavni cilj radionice je pokazati učenicima/djeci što je ljepota, kako su se standardi ljepote mijenjali te kako su svi ljudi lijepi neovisno o svojim razlikama..

OPIS
Korištenje slikopriče jednostavan je način za uključivanje djece u temu ljepote. Prezentacijom ilustrirane priče mogu se istaknuti različiti oblici ljepote i naglasiti kako se vanjski standardi mijenjaju. Ilustracije mogu prikazivati različite stilove, kulture i situacije, potičući djecu da promišljaju o tome što za njih znači ljepota. Ovakav pristup pomaže djeci da prepoznaju ljepotu u različitosti te razvijaju prihvaćanje sebe i drugih.

REZULTATI I UČINCI
Radionica „Što je lijepo?“ rezultira boljim razumijevanjem ljepote kao subjektivnog pojma, većom samosviješću i većim uvažavanjem raznolikosti. Sudionici razvijaju kritičko promišljanje o društvenim standardima ljepote, čime se poboljšavaju njihove analitičke vještine i empatija. Program potiče otvoreni dijalog i omogućuje djeci izražavanje i preispitivanje vlastitih stavova, čime se doprinosi njihovu osobnom i društvenom razvoju kao tolerantnijih i promišljenijih pojedinaca..

DOPRINOS KRITIČKOM MIŠLJENJU I INTERSEKCIONALNOSTI:
Doprinos kritičkom mišljenju očituje se kroz vježbanje analitičkih vještina analiziranjem slika i narativa, potičući djecu na razmišljanje o tome što čini ljepotu i kako društvene percepcije oblikuju ta shvaćanja. Otvorene rasprave potiču dijalog, omogućujući djeci da izraze svoja razmišljanja i preispitaju unaprijed stvorene predodžbe, čime se jača njihova sposobnost artikuliranja i argumentiranja vlastitih stavova. Dodatno, istraživanje različitih prikaza ljepote potiče djecu da uvaže više perspektiva i faktore koji oblikuju poimanje ljepote, uključujući povijesni kontekst i kulturnu pozadinu.

POVEZNICE:
Do prezentacije: https://docs.google.com/presentation/d/1YDjp075ySnLtboxbW2DbGRjPKx3T3Lpn/edit?usp=sharing&ouid=106596786530994838599&rtpof=true&sd=true

Kratki opis programa “Pogled u vlastito mišljenje”
https://www.petit-philosophy.com/hr/vijesti/pogled-u-vlastito-misljenje-ponovno
https://www.petit-philosophy.com/en/continous-projects

ZOOM OUT
intersectionality and children's books

Co-funded by the European Union

Projekt je financiran uz potporu Europske komisije. Ova publikacija odražava samo stajališta autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu informacija koje ona sadrži.

Kartijoc +25 anys! cooop

Artem Silesiam Promovere

ESCOLA LA SÍNIA

IL PUNGIGLIONE SOC.COOP.SOC. IMPRESA SOCIALE

Joan Miró ESCOLA

OŠ Josip Pupačić Omiš

Laboratorium Zmiany

Petit Philosophy

SCOSSE

UVIC UNIVERSITAT DE VIC UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA